

Адміністративне право і процес

УДК 351.74:342.9 (100);343.9;341.171

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.15233863>

**Теоретико-правові засади імплементації зарубіжних моделей
поліцейського адміністративного нагляду як стратегічного превентивного
механізму: компаративний дискурс та вектори адаптації в національну
правову систему України**

Мащенко Вероніка Сергіївна

викладач кафедри адміністративно-правових дисциплін,

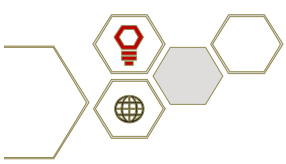
Одеський державний університет внутрішніх справ,

<https://orcid.org/0009-0003-5420-8165>

Прийнято: 04.04.2025 | Опубліковано: 15.04.2025

***Анотація.** Метою статті є комплексне дослідження теоретико-правових засад імплементації зарубіжних моделей поліцейського адміністративного нагляду як стратегічного превентивного механізму в контексті удосконалення діяльності Національної поліції України. Авторка ставить за мету обґрунтувати доцільність та шляхи адаптації кращих міжнародних практик поліцейського нагляду до національної правової системи, з урахуванням потреб правової держави, дотримання прав і свобод людини, а також викликів у сфері публічної безпеки.*

Методологічну основу дослідження становлять загальнонаукові та спеціально-юридичні методи. Застосовано порівняльно-правовий метод для аналізу правових моделей адміністративного нагляду, реалізованих у таких країнах, як Німеччина, Польща, США; формально-логічний - для визначення понять та категорій, а також системний метод - для аналізу внутрішньої структури інституту поліцейського нагляду в Україні. Із використанням

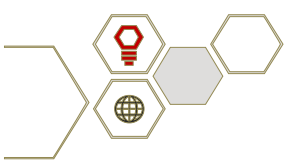

конструктивного методу авторка формулює напрями вдосконалення чинного законодавства.

У результаті проведеного дослідження встановлено, що інститут поліцейського адміністративного нагляду в Україні характеризується відсутністю комплексного законодавчого врегулювання, що ускладнює реалізацію наглядових функцій поліції та створює правову невизначеність. Виявлено фрагментарність нормативного поля, незгодженість процедурних аспектів та відсутність чітких критеріїв для здійснення нагляду, що унеможливорює ефективний громадський і судовий контроль. Натомість у розвинених демократичних державах адміністративний нагляд поліції функціонує як системно організований превентивний механізм із чітко визначеним правовим статусом, прозорими процедурами та гарантіями дотримання прав людини.

У висновках обґрунтовано необхідність імплементації в українське законодавство окремих елементів зарубіжних моделей поліцейського адміністративного нагляду. Зокрема, йдеться про доцільність прийняття окремого законодавчого акту, який би регламентував підстави, межі та процедури здійснення адміністративного нагляду з боку поліції. Наголошено на важливості впровадження механізмів підвітності поліції, розвитку інструментів громадського моніторингу, підвищення фахового рівня поліцейських кадрів та використання цифрових технологій у сфері контролю. Зроблено висновок, що ефективна адаптація зарубіжного досвіду можлива лише за умов цілісного правового реформування інституту адміністративного нагляду, яке базуватиметься на принципах законності, відкритості, пропорційності та правової визначеності.

Ключові слова: *адміністративна діяльність поліції, принципи діяльності поліції, європейські стандарти діяльності поліції, адміністративний нагляд, адміністративно-правове регулювання, запобігання правопорушенням, інституційні механізми, наглядові повноваження, Національна поліція України, поліцейська діяльність, правозастосування, превентивні заходи, профілактика*

правопорушень, юрисдикційні повноваження, професійна підготовка поліцейських.

Theoretical and legal foundations of the implementation of foreign models of police administrative supervision as a strategic preventive mechanism: a comparative discourse and vectors of adaptation in the national law system of Ukraine

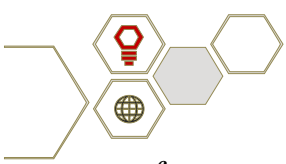
Mashchenko Veronika Serhiivna

Lecturer at the Department of Administrative and Legal Disciplines,
Odesa State University of Internal Affairs,
<https://orcid.org/0009-0003-5420-8165>

***Abstract.** The purpose of this article is to conduct a comprehensive study of the theoretical and legal foundations for the implementation of foreign models of police administrative supervision as a strategic preventive mechanism within the process of reforming the National Police of Ukraine. The author aims to substantiate the feasibility and necessity of adapting advanced international practices in the field of police supervision to the national legal system, taking into account the principles of the rule of law, respect for human rights and freedoms, and modern public security challenges.*

The methodological framework of the study is based on a combination of general scientific and special legal methods. The comparative legal method is used to examine administrative supervision models functioning in countries such as Germany, Poland, the United States. The formal-logical method supports the definition of core legal categories, while the systemic method helps analyze the internal structure of police supervision within the Ukrainian legal framework. The constructive method is applied to develop proposals for improving the national legislation.

The study finds that the institution of administrative supervision in Ukraine remains underdeveloped and lacks coherent legal regulation. The existing normative

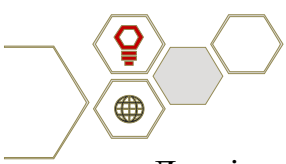

framework is fragmented, inconsistent, and fails to provide clear procedures or legal guarantees, thereby hindering effective law enforcement practice and limiting public and judicial oversight. In contrast, foreign models demonstrate a well-structured and transparent approach to administrative police control, grounded in accountability, legality, and procedural safeguards for human rights protection.

In conclusion, the article emphasizes the need to implement selected elements of international models into Ukrainian legislation. This includes the development and adoption of a dedicated legislative act regulating the grounds, limits, and procedures for administrative police supervision. It is also necessary to establish clear accountability mechanisms, enhance public oversight instruments, improve the professional training of police personnel, and introduce digital tools to ensure lawful and effective supervisory practices. The author concludes that only a comprehensive legal reform of the administrative supervision institution, based on the principles of legality, transparency, proportionality, and legal certainty, can ensure its successful transformation into a functional preventive mechanism within Ukraine's legal system.

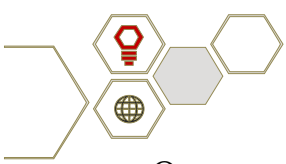
Keywords: *police administrative activity, principles of police activity, European standards of police activity, administrative supervision, administrative and legal regulation, crime prevention, institutional mechanisms, supervisory powers, National Police of Ukraine, police activity, law enforcement, preventive measures, offense prevention, jurisdictional powers, professional training of police officers.*

Постановка проблеми. У сучасних умовах трансформації правоохоронної системи України та адаптації її до стандартів Європейського Союзу особливої актуальності набуває питання ефективного здійснення адміністративного нагляду Національною поліцією. Адміністративний нагляд є одним із ключових механізмів превентивної діяльності поліції, спрямованим на забезпечення громадської безпеки, правопорядку та дотримання законодавчих норм. Водночас відсутність чіткої правової регламентації, фрагментарність нормативно-правового регулювання та недостатній рівень інституційної підтримки створюють значні виклики для його ефективного застосування.

Досвід зарубіжних країн свідчить про те, що адміністративний нагляд може бути високоефективним превентивним інструментом за умови його належного нормативного закріплення, прозорості процедур, відповідності принципам верховенства права та правової визначеності. Зокрема, у країнах Європейського Союзу, зокрема Польщі, Німеччини та США реалізуються різні моделі адміністративного нагляду, які враховують баланс між необхідністю поліцейського контролю та гарантіями прав і свобод громадян. В Україні ж адміністративний нагляд поліції залишається недостатньо розвиненим у нормативному, процедурному та інституційному аспектах. Відсутність спеціалізованого законодавчого акту, що системно врегулював би механізм здійснення адміністративного нагляду, призводить до правової невизначеності, колізій у правозастосуванні та ускладнення судового та громадського контролю за діями поліції. Додатково, в умовах інтеграції України до європейського правового простору постає завдання гармонізації адміністративного нагляду з міжнародними стандартами поліцейської діяльності, що передбачає перегляд існуючих підходів та імплементацію ефективних зарубіжних практик. Таким чином, постає низка проблемних питань пов'язаних із відповідністю сучасної системи адміністративного нагляду Національної поліції України європейським стандартам, питання адаптації міжнародних моделей поліцейського адміністративного нагляду української правозастосовної практики. Вирішення цих питань потребує комплексного дослідження інституційно-нормативних засад адміністративного нагляду, компаративного аналізу зарубіжного досвіду та розробки рекомендацій щодо його імплементації в національну систему правоохоронної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти досліджуваної проблематики були об'єктом дослідження таких вчених як: В. Авер'янов, О. Бандурка, Ю. Битяк [1], В. Галуцько [3], В. Гаращук [2], О. Гетьманець, І. Голосніченко, С. Денисюк, А. Денисова, О. Дрозд, О. Кобзар [4], Н. Коваленко [8], Т. Коломоєць [5], А. Комзюк [6], О. Миколенко, Л. Миськів, О. Музичук, О.

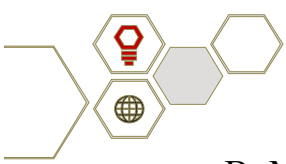

Остапенко [9], О. Проневич, О. Рябченко, О. Синявська, Є. Соболь, В. Сокурєнко, В. Чумак, Р. Шаповал, Х. Ярмакі. та інші.

Метою статті є комплексний аналіз інституційно-нормативних засад адміністративного нагляду в діяльності Національної поліції України з урахуванням зарубіжного досвіду превентивної поліцейської діяльності, виявлення ключових проблем його правового регулювання, визначення можливих напрямів гармонізації національної моделі адміністративного нагляду із європейськими стандартами, а також розробка науково обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення правових механізмів, організаційних підходів і процедур здійснення адміністративного нагляду шляхом оптимізації нормативної бази, впровадження сучасних технологій контролю, підвищення професійної підготовки поліцейських та розширення механізмів громадського й судового нагляду за їхньою діяльністю.

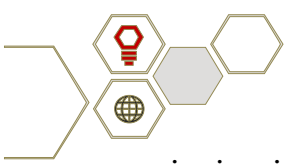
Виклад основного матеріалу. Адміністративний нагляд як елемент превентивної діяльності Національної поліції України є важливим інструментом забезпечення громадського порядку та правопорядку. Він полягає у здійсненні контролю за дотриманням встановлених правових норм, попередженні адміністративних правопорушень та забезпеченні виконання нормативно-правових вимог у сферах, що мають суспільно значиме значення. Правове регулювання адміністративного нагляду в Україні є фрагментарним. Відсутність єдиного нормативного акту, що систематизував би всі аспекти адміністративного нагляду, створює колізії у правозастосовній діяльності та перешкоджає ефективному здійсненню наглядових функцій поліції. Однією з ключових проблем є недостатня визначеність меж адміністративного нагляду, що зумовлює ризики зловживань з боку поліцейських, правову невизначеність у сфері громадського контролю та ускладнює судовий нагляд за діяльністю правоохоронних органів.

У вітчизняній правовій науці адміністративно-правові засади здійснення наглядових функцій, зокрема в контексті діяльності Національної поліції, вже ставали предметом дослідження провідних науковців. Наприклад, Ю. П. Битяк

та В. М. Гаращук у колективній праці розглядають базові засади адміністративного права України, акцентуючи увагу на контрольній та наглядовій функції органів виконавчої влади [1]. У свою чергу, В. М. Гаращук у спеціальній монографії аналізує сутність контролю і нагляду як окремих форм адміністративного впливу, що створює підґрунтя для розуміння поліцейського адміністративного нагляду [2]. У сучасних умовах питання адміністративного нагляду набуває особливої актуальності у зв'язку з реформуванням правоохоронної системи. Наукові підходи до розуміння поліцейських функцій у цьому контексті розкриваються в роботах В. Галунька та інших авторів, де акцент зроблено на повному курсі адміністративного права України, включаючи повноваження поліції у сфері адміністративного примусу [3].

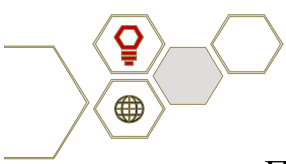
Адміністративно-правовий аспект поліцейської діяльності детально досліджується у монографії О. Кобзаря, в якій автор виокремлює саме наглядову функцію поліції серед інших адміністративних засобів впливу [4]. Питання застосування адміністративного примусу як одного з інструментів реалізації нагляду детально аналізуються у працях Т. Коломoeць [5] та А. Комзюка [6], які розкривають співвідношення адміністративного примусу та нагляду як взаємозалежних інструментів забезпечення публічної безпеки. Окремо варто відзначити праці О. Дрозда, який акцентує увагу на специфіці адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції в умовах реформ, де порушуються питання забезпечення балансу між примусом і захистом прав громадян [7]. Аналогічні проблеми розглядаються Н. Коваленко у співавторстві з О. Кобзарем в контексті регулювання діяльності органів влади у період воєнного стану, що також передбачає посилення наглядових функцій поліції [8]. У контексті безпосередньої тематики поліцейського адміністративного нагляду слід звернути увагу на статтю О. Остапенка, в якій він аналізує адміністративний нагляд як механізм забезпечення публічної безпеки та правопорядку, зазначаючи його роль у системі запобіжних заходів [9]. Загалом, наукові розвідки зазначених авторів підтверджують актуальність тематики поліцейського адміністративного нагляду як складової системи забезпечення публічного порядку, демонструють

різні підходи до його правового аналізу, а також окреслюють напрями подальших досліджень у цьому напрямі.

У США адміністративний нагляд є важливим елементом превентивної діяльності поліції, що спрямований на забезпечення громадського порядку та правопорядку. Поліцейські департаменти виконують різні завдання, серед яких контроль за дорожнім рухом, патрулювання громадських місць та участь у соціально значущих заходах. Важливу роль відіграє присутність поліції у публічному просторі, що формує відчуття безпеки серед населення. До превентивних заходів належать перевірки соціального забезпечення громадян, допомога водіям з обмеженими можливостями та реагування на екстрені виклики [10]. Поліцейська діяльність у США базується на трьох моделях: взаємодія з громадськими установами, індивідуальна безпека громадян та просторовий вплив на рівень злочинності. Реалізація превентивних заходів відбувається на федеральному та місцевому рівнях. Наприклад, у деяких штатах активна участь громадськості сприяла зменшенню кількості пограбувань до 30%. Впроваджено також систему винагород за надання поліції інформації, що має профілактичне значення [11, с.165].

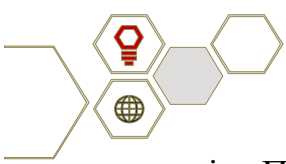
Превентивне патрулювання у США здійснюється за трьома стратегічними підходами: інтуїтивне патрулювання, інтелектуальне патрулювання та аналіз гарячих точок. Інтуїтивний підхід базується на професійному досвіді поліцейських, які самостійно визначають маршрути патрулювання, змінюючи їх для уникнення передбачуваності. Інтелектуальне патрулювання передбачає аналіз історичних даних про злочини для прогнозування потенційних загроз. Метод «гарячих точок» полягає у визначенні районів з підвищеною криміногенністю для посиленого поліцейського контролю. Проте цей підхід не враховує динамічних змін рівня злочинності, оскільки оновлення планів патрулювання відбувається раз на кілька тижнів або місяців [10]. Застосування цих стратегій дозволяє правоохоронним органам адаптувати превентивні заходи до специфічних умов і потреб громад, забезпечуючи ефективне запобігання злочинності.

Полицейські департаменти США активно реалізують програми, спрямовані на профілактику злочинності серед молоді. Police Athletics/Activities Leagues (PALs) залучає підлітків до спорту, мистецтва та освіти, зміцнюючи їхній зв'язок із поліцією. Badges for Baseball допомагає молоді з групи ризику розвивати стійкість до негативного впливу через командні види спорту. Програма Operation Recess забезпечує безпечне середовище у школах, де поліцейські беруть участь у дитячих іграх, сприяючи профілактиці булінгу. STOP (Students Taking On Prevention) the Violence навчає молодь методам запобігання насильству та співпраці з громадами. Ці програми сприяють налагодженню взаємодії між поліцією та молоддю, знижуючи рівень злочинності через наставництво, соціальну підтримку та інтеграцію у позитивне середовище [12].

Однією з країн, досвід якої у сфері превентивної діяльності поліції є цінним для дослідження, є Польща. Поліція цієї держави виконує завдання, спрямовані на запобігання злочинності та негативним соціальним явищам, що можуть загрожувати громадському порядку та безпеці. Згідно із Законом про поліцію від 6 квітня 1990 року, основними превентивними завданнями польської поліції є: захист життя, здоров'я та майна громадян від протиправних дій, забезпечення громадського порядку, організація заходів із запобігання злочинності у співпраці з державними та громадськими інституціями, а також контроль за спеціалізованими охоронними структурами та дотриманням адміністративних правил у публічному просторі [13].

Профілактична діяльність реалізується через патрулювання, оперативні заходи та аналітичну розвідку у зонах підвищеного ризику. Наказ № 768 від 14 серпня 2007 року регламентує методи патрулювання, що охоплюють превентивне спостереження, миттєве реагування на інциденти та взаємодію з місцевою громадою [14]. Основні завдання патрульної поліції Польщі включають запобігання загрозам безпеці, профілактику правопорушень у громадських місцях, проведення попереджувальних заходів та зміцнення співпраці з громадянами задля формування відчуття безпеки [15, с. 97]. У 2015

році в Польщі запроваджено «Концепцію діяльності поліції у сфері соціальної профілактики на 2015-2018 роки», що призвело до модернізації структур поліції та стандартизації профілактичних заходів у всіх територіальних підрозділах. Зокрема, посилено превентивні заходи на рівні воєводств, міст і районів, ініційовано нові форми співпраці з місцевими громадами та зміцнено імідж поліції як надійного партнера у сфері профілактики правопорушень. Ці заходи спрямовані на забезпечення громадського спокою, зниження рівня тривожності серед населення та підвищення довіри до правоохоронної системи Польщі.

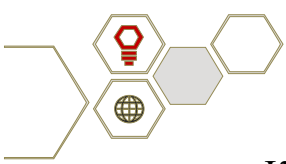
Канада має розгалужену поліцейську систему, що функціонує на федеральному, провінційному та муніципальному рівнях. Головним правоохоронним органом є Королівська канадська кінна поліція (RCMP), яка відповідає за загальнонаціональну превентивну діяльність та надає громадам аналітичну та практичну підтримку у сфері запобігання злочинності. Превентивна стратегія поліції Канади координується Міністерством громадської безпеки та реалізується через Національну стратегію запобігання правопорушенням (SNPC). Вона спрямована на усунення факторів ризику та передбачає фінансування громадських проєктів, спрямованих на профілактику злочинності [16]. Поліція провінцій і муніципалітетів має автономію у формуванні власних сил правопорядку, керуючись відповідними законами. Муніципальна поліція, що є найчисельнішою, забезпечує розслідування більшості злочинів. У деяких громадах її функції передані підрозділам провінційної поліції. Основна увага муніципальної поліції зосереджена на налагодженні довірчих відносин із населенням та профілактиці злочинності. Незважаючи на відсутність єдиної моделі превентивної діяльності, її структура базується на чотирьох ключових компонентах: зближення громади та поліції; співпраця з місцевими організаціями; аналітичний підхід до боротьби зі злочинністю; посилення профілактичних заходів [17].

Поліція Федеративної Республіки Німеччина здійснює профілактику правопорушень за трирівневою моделлю, що включає первинну, вторинну та третинну профілактику. Первинна профілактика спрямована на загальне

зниження факторів ризику через виховання правосвідомості та соціальні програми. Вторинна профілактика передбачає зменшення можливостей для правопорушень, наприклад, шляхом технічних засобів безпеки або навчальних кампаній. Третинна профілактика націлена на запобігання рецидивам через соціальну адаптацію осіб, які вже скоїли злочини [18]. Поліція Німеччини виконує дві основні функції: репресивну (розслідування злочинів) та превентивну (запобігання правопорушенням). Поліцейське законодавство підкреслює захист громадської безпеки та порядку, а застосування сили врегульоване принципом державної монополії на примус [19]. Превентивна діяльність німецької поліції охоплює широкий спектр заходів, від патрулювання та взаємодії з громадськістю до використання сучасних комунікаційних технологій. Значну роль відіграє соціальна комунікація, що включає інформаційні кампанії через ЗМІ та соціальні мережі. Це сприяє прямому контакту з громадянами, дозволяє реагувати на запити та підвищує ефективність профілактичних заходів [20, с. 130]. Згідно із Законом про поліцейську службу Саксонії, поліція має завдання запобігати загрозам громадській безпеці та порядку, підтримувати демократичний правопорядок і захищати громадянські права. Вона реалізує превентивні заходи шляхом роз'яснювальної роботи, контролю ризикових зон та інноваційних методів соціальної профілактики [21].

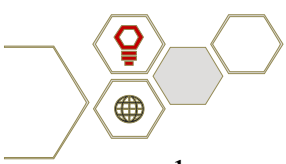
Незважаючи на наявність ґрунтовних наукових напрацювань щодо адміністративно-правових засад діяльності Національної поліції України, низка ключових аспектів проблематики поліцейського адміністративного нагляду залишається недостатньо розробленою. Зокрема, на нашу думку, потребують подальшого дослідження такі питання, як: формалізація критеріїв ефективності реалізації наглядових повноважень поліції; співвідношення адміністративного нагляду та інших форм державного контролю в умовах воєнного стану чи надзвичайних ситуацій; стандарти правомірності при здійсненні нагляду, що відповідають вимогам правової держави та забезпечують дотримання прав людини; інституційне розмежування функцій адміністративного нагляду й профілактики правопорушень у діяльності поліції.

Крім того, чинне законодавство України містить прогалини щодо процесуального оформлення окремих дій поліцейських у межах реалізації наглядових повноважень. Не менш важливою є проблема відсутності чіткої методології оцінки впливу адміністративного нагляду на загальний стан публічної безпеки, а також потреба у гармонізації підходів до цієї категорії у світлі європейських практик.

У межах даного дослідження нами зроблено спробу систематизувати теоретико-правові засади поліцейського адміністративного нагляду як особливого виду публічно-владної діяльності, що має профілактичну, охоронну та превентивну спрямованість. На основі аналізу сучасного нормативного поля, а також узагальнення правозастосовної практики визначено сутнісні характеристики адміністративного нагляду, його структурні елементи та принципи здійснення. Зазначений підхід дозволяє сформулювати підґрунтя для подальшого наукового обґрунтування необхідності вдосконалення відповідного законодавства, зокрема у частині встановлення чітких меж реалізації наглядових функцій поліції та забезпечення ефективного судового контролю за їх дотриманням. Переконані, результати проведеного дослідження сприяють розвитку наукового дискурсу у сфері адміністративного права, а також відкривають перспективи для формування нових концептуальних підходів до регулювання поліцейського нагляду в умовах трансформації системи публічного управління.

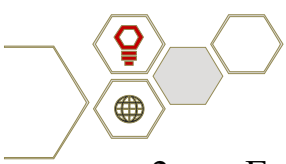
Висновки. Аналіз міжнародного досвіду превентивної діяльності поліції свідчить про її важливість у забезпеченні громадського порядку, зниженні рівня злочинності та підвищенні довіри до правоохоронних органів. Адміністративний нагляд у Національній поліції України відіграє ключову роль у підтриманні правопорядку, проте його правове регулювання залишається фрагментарним, що створює правові колізії та ускладнює ефективне виконання наглядових функцій. Відсутність єдиного нормативного акту призводить до нечіткого визначення меж адміністративного нагляду, що може спричинити зловживання та ускладнює судовий контроль. Досвід США, Канади, Польщі та Німеччини демонструє, що

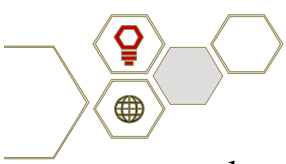
ефективна превентивна діяльність поліції ґрунтується на комплексному підході, що включає систематизацію правового регулювання, розширення громадського контролю, використання аналітичних та технологічних інструментів, диференційований підхід до профілактики правопорушень та підвищення рівня професійної підготовки поліцейських. Правове регулювання адміністративного нагляду в цих країнах має чітко визначену нормативну основу, що встановлює компетенцію поліції, методи та процедури здійснення контролю. Важливим аспектом є взаємодія правоохоронних органів із громадськістю через програми співпраці, що сприяє підвищенню рівня довіри населення. Використання сучасних технологій та кримінологічного аналізу дозволяє поліції прогнозувати потенційні загрози та адаптувати превентивні заходи до конкретних умов. Реалізація багаторівневої системи профілактики, що включає первинну, вторинну та третинну профілактику, забезпечує як загальну превенцію, так і адресну роботу з вразливими групами населення. Окрему увагу приділено необхідності вдосконалення підготовки поліцейських, зокрема через запровадження спеціалізованих навчальних програм, що охоплюють міжнародні стандарти правозастосування, комунікаційні навички та сучасні методи превенції. Впровадження цих підходів в Україні потребує комплексної реформи адміністративного нагляду Національної поліції, що має включати кодифікацію законодавства, посилення незалежного моніторингу діяльності поліції, запровадження цифрових інструментів оцінки ефективності превентивних заходів та вдосконалення системи професійної підготовки правоохоронців. Враховуючи міжнародний досвід, реформування адміністративного нагляду сприятиме підвищенню ефективності поліцейської діяльності, забезпеченню принципу законності, зміцненню правопорядку та створенню дієвої системи профілактики правопорушень в Україні.

Список використаних джерел

1. Битяк Ю. П., Гаращук В. М., Зуй В. В. *Адміністративне право України*. – Харків: Право. 2010.

2. Гаращук В. М. *Контроль і нагляд у державному управлінні*. Харків. 1998.
3. Галуцько В. М. та ін. *Адміністративне право України. Повний курс*. Херсон: Олді-плюс. 2018.
4. Кобзар О. Ф. *Полицейська діяльність в Україні: адміністративно-правовий аспект*. Київ. 2015.
5. Коломощь Т. О. *Адміністративне примушення в публічному праві України*. Харків. 2005.
6. Комзюк А. Т. *Адміністративний примус у правоохоронній діяльності міліції України*. Харків. 2002.
7. Дрозд О. О. Проблеми адміністративно-правового регулювання діяльності Національної поліції України. *Публічне право*. 2022. № 10.
8. Коваленко Н. В., Кобзар О. Ф., Ямненко Т. *Адміністративно-правове регулювання гуманітарної допомоги в умовах воєнного стану*. *Вісник Університету державної фіскальної служби України*. 2023. № 2.
9. Остапенко О. В. *Адміністративний нагляд за дотриманням законодавства у сфері публічної безпеки*. *Юридичний вісник*. 2021. № 3.
10. Tom Rizzi. *Police Patrol Strategies: 4 Tips for Improving Outcomes*. March 31, 2021. URL: <https://www.shotspotter.com/blog/police-patrol-strategies-4-tips-for-improving-outcomes/>
11. Профілактика злочинів : підручник / [О. М. Джужа, В. В. Василевич, О. Ф. Гіда та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Джужи. Київ : Атіка, 2011. 720 с.
12. Faye Elkins. *Police Youth Programs: Much More than Fun and Games*. *The Community Policing Dispatch*. March 2020 Volume 131 Issue 3. URL: https://cops.usdoj.gov/html/dispatch/03-2020/youth_programs.html
13. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. *Dz. U.* 1990 Nr 30 poz. 17. URL: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19900300179/U/D19900179Lj.pdf>
14. Zarządzenie nr 768 Komendanta Głównego Policji z 14 sierpnia 2007 r. W sprawie form i metod wykonywania zadań przez policjantów pełniących służbę

patrolową oraz koordynacji działań o charakterze prewencyjnym. Dz.Urz. KGP 2018 poz. 108.

15. Guła P., Prońko J., Wiśniewski B., Zarządzanie informacją w sytuacjach kryzyso-wych, Wyższa Szkoła Administracji. Bielsko-Biała, 2009. 148 s.

16. Répertoire en prévention du crime. URL: <https://www.securitepublique.gc.ca/cnt/cntrng-crm/crm-prvntn/nvntr/index-fr.aspx>

17. Gouvernement du Québec. Approche de police communautaire. URL: <https://www.quebec.ca/securite-situations-urgence/police-preventioncriminalite/structure-fonctionnement-police/pratiques-policieres/policecommunautaire>

18. Bundesministerium des Innern und für Heimat. Kriminalprävention. URL: <https://www.bmi.bund.de/DE/themen/sicherheit/kriminalitaetsbekaempfung-undgefahrenabwehr/kriminalpraevention/kriminalpraevention-node.html>.

19. Clemens Louis. Polizei: Entwicklungen im Selbst- und Fremdbild. URL: <https://rechtsanwalt-louis.de/polizei-entwicklungen-im-selbst-und-fremdbild/>

20. Schubarth Wilfried. Gewaltprävention in Schule und Jugendhilfe. *Theoretische Grundlagen, empirische Ergebnisse, Praxismodelle*. Neuwied, 2000. S. 130.

21. Sächsisches Polizeivollzugsdienstgesetz vom 11 Mai 2019 (SächsGVBl. S. 358). URL: <https://www.revosax.sachsen.de/vorschrift/18193-SaechsischesPolizeivollzugsdienstgesetz-#p2>